

مقدمه:

«... در عالم یک چیز است که آن فراموش کردنی نیست؛ اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک نیست و اگر جمله را به جای آری و آن را فراموش کنی، هیچ نکرده باشی؛ هم‌چنان که پادشاهی تو را به ده فرستاده برای کار معین، تو رفتی و صد کار دیگر گزاردی، چون آن کار را که برای آن رفته بودی نگزاردی، گویی که هیچ نگزاردی پس آدمی در این عالم برای کاری آمده است و مقصود آن است، چون آن نمی‌گزارد، پس هیچ نکرده باشد.

اگر تو گویی اگر چه آن کاری که خدا مرا برای آن آفریده نمی‌کنم، در عوض، چندین کار دیگر انجام می‌دهم، گویم آدمی را برای آن کارهای دیگر نیافریده‌اند. هم‌چنان باشد که تو شمشیر جواهر نشانی که قیمت نتوان بر آن گذاشت ... و تنها در خرائن ملوک از آن بتوان یافت ... آورده باشی و آن را ساطور گوشت‌گندیده‌ای کنی و یا دیگ زرین را بیاوری و در آن شلغم بپزی و بگویی که من این‌ها را معطل نگذاشته و به کار گرفته‌ام! جای افسوس و خنده نباشد؟

تحصیل باما

حق تعالی نیز تو را ارزش بسیار داده است پس ببین که برای چه تو را خلق کرده و برای چه کار فرستاده است.

آیهی «۱»

«قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

ترجمه

بگو نمازم، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.

پیام (۱)

این آیه مربوط به اخلاص در بندگی است.

پیام (۲)

چون خداوند پروردگار جهان است پس شایسته‌ی پرستش است.

تحصیل با ما

آیهی «۲»

« وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ »

ترجمه

جن و انس را نیافریدیم جز برای آن که مرا پرستند.

کلید واژه‌های مهم آیه

وَ مَا خَلَقْتُ + لِيَعْبُدُونِ

پیام (۱)

این آیه مربوط به توحید عملی اجتماعی

پیام (۲)

هدف از خلقت انسان و جن

پیام (۳)

انسان و جن هر دو موجود

نمونه تست

با توجه به آیهی شریفه‌ی « وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا ... » خداوند متعال هدف از خلقت

جن و انسان را معرفی می‌نماید و هر دو آنها در مشترکند.

(۱) امتحان شدن - اختیار و تکلیف

(۲) امتحان شدن - مقام الهی داشتن

(۳) پرستش خداوند - اختیار و تکلیف

(۴) پرستش خداوند - مقام الهی داشتن

آیات مربوط به بخش اصلی درس

آیهی «۱»

« وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينَا مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ »

ترجمه

و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم.
دخان: ۳۸-۳۹

کلید واژه‌های مهم آیه

ما خَلَقْنَا + لَاعْبِينَا + بِالْحَقِّ

پیام (۱)

در پس خلقت تک تک موجودات این جهان وجود دارد زیرا خالق آنها خدایی است.

پیام (۲)

خدای خدایی است که هیچ کاری را انجام نمی‌دهد.

پیام (۳)

حق بودن آفرینش آسمانها و زمین به معنای

پیام (۴)

۱- جهان آفرینش

۲- هر موجودی براساس به این جهان گام نهاده است.

۳- هر موجودی به سوی در حرکت است.

آیهی (لاعبین + حق) یعنی

پیام (۵)

«ای مردم هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را کارهای کند و او را به خود وا نگذاشته‌اند تا به کارهای و
..... پردازد.»
نهج البلاغه - حکمت ۳۷۰

آیهی (لاعبین + حق) با روایت حضرت علی (ع) قرابت معنایی دارد.

آیهی «۲»

« مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ »

ترجمه

هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

کلید واژه‌های مهم آیه

عِنْدَ اللَّهِ + ثَوَابُ الدُّنْيَا + وَالْآخِرَةِ

پیام (۱)

افراد با انتخاب به‌عنوان خود هم از بهره‌های زندگی استفاده می‌کنند و هم از بهره‌های زندگی برخوردار می‌شوند.

پیام (۲)

افراد زیرک چون کارهای	الف) و خود را به خداوند
..... خود را در جهت رضای خدا انجام	نزدیک‌تر می‌کنند.
می‌دهند. پس	ب) خویش را نیز آباد می‌سازند.

پیام (۳)

انتخاب خدا به‌عنوان هدف اصلی	الف) به همان میزان که بزرگ و ضامن ما است.
	ب) بلکه همت بزرگ و می‌طلبد.

پیام (۴)

همان‌طور که دستیابی به گوهرهای گران‌قدر دریاها، می‌خواهد.

آیات مربوط به بخش تدبیر

آیهی «۱»

« مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا يَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا

اسراء: ۱۸

مَذْمُومًا مَدْحُورًا»

ترجمه

و آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم می‌دهیم پس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.

کلید واژه‌های مهم آیه العَاجِلَةَ + مَا يَشَاءُ + جَهَنَّمَ + مَذْمُومًا + مَدْحُورًا

پیام (۱) برخی از هدف‌ها و دل‌بستگی‌ها هستند و تنها پاسخگوی برخی از استعداد‌های ما هستند.

پیام (۲) اگر کسی هدف‌های مادی را به‌عنوان برگزیند، ممکن است به مقداری از آن برسد.

پیام (۳) اگر هدف‌های اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های می‌شوند.

پیام (۱۴) اگر کسی فقط این هدف‌های را انتخاب کند در پایان و آن را خواهد دید.

پیام (۱۵) هدف‌های پایان‌پذیر همان هستند.

پیام (۱۶) هدف‌های پایان‌ناپذیر همان هستند.

پیام (۱۷) اصل قرار گرفتن هدف‌های مانع بهره‌مندی انسان از نمی‌شوند.

پیام کلی آیه: دنیا طلبی بدون توجه به آخرت و عاقبت آن

تحصیل با ما

آیهی «۲»

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعِيهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعِيهِمْ مَشْكُورًا

ترجمه

آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.

کلید واژه‌های مهم آیه

أَرَادَ + سَعِيهَا + وَهُوَ مُؤْمِنٌ + مَشْكُورًا

پیام (۱)

برخی هدف‌ها و و پاسخ‌گوی استعدادهای و
بیش‌تری در وجود ما هستند.

پیام (۲)

اگر کسی هدف‌های اخروی را به‌عنوان برگزیند و به هدف خود
خواهد رسید.

پیام (۳)

هدف‌های همان هدف‌های هستند.

تحصیل باما

پیام (۴)

این آیه مربوط به زندگی ثمربخش و نتیجه‌بخش از دیدگاه الهیون است.

پیام (۵)

علت ۱:	این آیه ۳ علت و یک معلول دارد:
علت ۲:	
علت ۳:	
معلول: نتیجه - خروجی آیه:	

تست سراسری

هر گاه سؤال شود: «چگونه می توان یک زندگی نتیجه بخش و پرثمر داشت» پیام کدام

(سراسری فارغ کشور ۹۲)

آیه، پاسخ این سؤال است؟

(۱) قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

(۲) وَ مَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا

(۳) مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أَنْذَرُوا مُعْرِضُونَ

(۴) قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النُّشَاةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

تحصیل باما

آیهی «۳»

«فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ»

ترجمه

بعضی از مردم می گویند: خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن، ولی در آخرت بهره‌ای ندارند.

کلید واژه‌های مهم آیه

الدُّنْيَا + الْآخِرَةِ + خَلَقٍ

پیام (۱)

اگر کسی فقط این هدف‌های را انتخاب کند در پایان و آن را خواهد دید.

پیام (۲)

اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند مانع رسیدن به هدف‌های می شوند.

پیام کلی آیه: دنیا طلبی بدون توجه به آخرت و عاقبت آن

تحصیل باما

آیهی «۴»

«وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

ترجمه

و بعضی می گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار.

الدُّنْيَا + الْآخِرَةِ + قِنَا عَذَابَ النَّارِ

کلید واژه‌های مهم آیه

پیام (۱) طلب آخرت و دنیای نیکو

پیام (۲) اصل قرار گرفتن هدف‌های اخروی بهره‌مندی انسان از نمی‌شود.

پیام (۳) برنامه‌ریزی انسان باید در برگیرنده‌ی و باشد و به گونه‌ای تنظیم شود که اهداف اخروی اصل قرار گیرند و هدف‌های دنیوی و آن‌ها باشند.

آیهی «۵»

«أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَ اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ»

ترجمه

اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع الحساب است.

کلید واژه‌های مهم آیه

نَصِيبٌ + كَسَبُوا + سَرِيعُ الْحِسَابِ

پیام (۱)

عاقبت آخرت خواهی همراه با توجه به دنیا.

پیام (۲)

بهره‌مندی از نعمت‌های اخروی عمل نیکوی خود انسان‌هاست.

پیام (۳)

بهره‌مندی از نعمت‌های اخروی مخصوص کسانی می‌باشد که اهداف را

..... زندگی خود قرار داده‌اند.

تحصیل باما

آیهی «۶»

« وَ مَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ زِينَتُهَا وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى »

ترجمه

آنچه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است، آیا اندیشه نمی کنید.

کلید واژه‌های مهم آیه

حياة الدنيا + خير + ابقى

پیام (۱)

اهداف اخروی پایان‌ناپذیرند اما اهداف دنیوی پایان پذیر است.

پیام (۲)

آخرت بر دنیا برتری دارد پس هر کس اهداف را اصل قرار دهد

.....

پیام (۳)

آنچه نزد خداوند است نعمت‌های می باشد که

تحصیل باما

پیشنهاد

با توجه به آیه ی ۳۷ سوره ی سبا بیان کنید که خداوند چه چیز را عامل قُرب انسان ها به خود می داند؟

«وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا

فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ ءَامِنُونَ»

ترجمه

و هرگز اموال و اولاد شما چیزی که شما را به درگاه ما مقرب گرداند نیست مگر آن که با ایمان و عمل صالح کسی مقرب شود و آنان پاداش اعمال صالحشان مضاعف و افزون است و در غرفه های بهشت ابدی ایمن و آسوده خاطرنند.

به سؤالات زیر با توجه به آیه پاسخ دهید:

- ۱- چه چیزی عامل قرب الهی نیست؟
- ۲- لوازم قرب الهی چیست؟
- ۳- چه کسانی پاداش اعمالشان مضاعف و افزون می شود؟
- ۴- چه کسانی در غرفه های بهشت ابدی آسوده خاطرنند؟

تحصیل باما

نکات مهم درس اول

نکته ۱

میان هدف انسان و موجوداتی همچون حیوانات و گیاهان تفاوت‌هایی وجود دارد. تفاوت‌هایی که به و سایر موجودات باز می‌گردد.

نکته ۲

انسان نیز مانند موجودات دیگر، از این قاعده‌ی کلی یعنی جدا نیست به همین دلیل حضرت علی (ع) هر گاه که مردم را موعظه می‌کرد معمولاً سخن خود را با این عبارات آغاز می‌کرد: «.....»

نکته ۳

با نگاه به دنیای انسان‌ها با در انتخاب هدف‌ها مواجه می‌شویم.

نکته ۴

اختلاف در هدف‌ها، ریشه در نوع دارد.

نکته ۵

هر کس با و خود به سراغ هدفی می‌رود.

نکته ۶

انتخاب هدف‌ها باید با و استعداد‌های فراوان هماهنگ باشد.

نکته‌ی ۷

الف) کمک به دیگران را می‌داند.	چه کسی می‌کوشد به دیگران کمک کند کسی که:
ب) روحیه‌ی او را سیراب می‌کند.	
ج) پاسخ‌گوی گوناگونش است.	

نکته‌ی ۸

با توجه به تفاوت نگاه انسان‌ها، برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستن به آن‌ها نیازمند هستیم.

نکته‌ی ۹

معیاری که انتخاب می‌کنیم برای هدف‌ها باید همسو باشد با و

نکته‌ی ۱۰

خدای رحیم و مهربان که خواستار ماست در قرآن کریم، در این مورد:
الف) ما را کرده و معیار انتخاب هدف‌های از غیر
آن را مشخص فرموده است.

ب) هم‌چنین آن‌ها را یادآوری کرده است او که از همه به ما و از خود
ما به نیازهای ما است.

نکته ۱۱

۱- بشناسد	الف) انسان خود باید هدف از خلقت خود را	تفاوت‌های هدف انسان با سایر موجودات	
۲- آن را			
۳-			
ب) در حالی که گیاهان به صورت و حیوانات به صورت به سوی هدف خود حرکت می‌کنند.			
ج) انسان دارای و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود بلکه روز به روز افزون می‌گردد. او به دنبال چیزی است که هرگز تفاوت‌های هدف انسان با سایر موجودات			
د) حیوانات و گیاهان هدف‌های دارند و هنگامی که به سرحدی از می‌رسند متوقف می‌شوند چنان‌که گویی راهشان پایان یافته است.			
ه) حیوانات و گیاهان استعداد‌های دارند.			
و) انسان مجموعه‌ای فراوان از استعداد‌های را دارد. به همین دلیل، به دنبال انتخاب هدف‌هایی است که از طریق آن، خویش را به کمال رساند.			

نکته‌ی ۱۲

۱- هر دو خوب می‌باشند.	هدف‌های اصلی و فرعی
۲- برای زندگی ما هستند.	
۳- مهم این است که هدف فرعی را به جای قرار ندهیم.	
۴- به اهداف دل نبندیم که مانع ما در رسیدن به شوند و از رفتن به سوی کمالات باز دارند.	
۵- تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیا نه تنها بد نیست بلکه و است.	
۶- برای رسیدن به نعمت‌های دنیا مرتکب نشویم و آن‌قدر آن‌ها نباشیم که از زیبایی‌های باز بمانیم.	

تحصیل باما

نکته ۱۳

پیام شعر ذیل را بیان کنید:

«چون که صد آمد نود هم پیش ماست.»

پیام (۱) این مصرع را به صورت یک ضرب‌المثل در جایی که یک چیز، جامع و دربردارنده‌ی چیزهای دیگر است، استفاده می‌کنند.

پیام (۲) برخی هدف‌های زندگی، نیز این گونه‌اند، یعنی دربردارنده‌ی هدف‌های دیگر نیز هستند و رسیدن به آن‌ها برابر با دستیابی به سایر اهداف نیز هست.

پیام (۳) به میزانی که این گونه هدف‌ها برتر و جامع‌تر باشند هدف‌های بیش‌تری را در درون خود جای می‌دهند.

پیام (۴) معمولاً آدم‌های زیرک و هوشمند هدف‌های خود را به گونه‌ای انتخاب می‌کنند که به قول معروف «با یک تیر چند نشان بزنند.»

نتیجه‌گیری

با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادهای انسان» و «بی‌نهایت‌طلبی او» اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف، کامل‌تر است.

نکته‌ی ۱۴

ویژگی‌های هدف برتر:

- ۱- هدفی که همه‌ی استعدادهای متنوع ما را در برگیرد.
- ۲- در جایی متوقف نشود.
- ۳- نهال وجود ما را به درختی پر بار و زیبا تبدیل کند به طوری که سراسر وجود ما را شادابی، بالندگی و شور و نشاط فرا گیرد.

نکته‌ی ۱۵

چه کسی رشد و تکامل خود را زیر نظر و با تربیت پیامبر اکرم (ص) آغاز کرد و جلوگاه همه‌ی کمالات و زیبایی‌ها شد؟ علی (ع)

نکته‌ی ۱۶

حضرت علی (ع) پس از رسول خدا (ص) در چه زمینه‌هایی شخصیتی بی نظیر بودند.

- ۱- میدان علم و دانش
- ۲- رشادت و جنگاوری
- ۳- سخنوری و خطابه
- ۴- مهربانی و دوستی
- ۵- پهلوانی و جوانمردی
- ۶- نیایش و عبادت
- ۷- حق طلبی و عدالت

نکته‌ی ۱۷

در رابطه با مقصود و هدف نهایی که خداوند است عبارتهای زیر را کامل کنید.

- هر کس اندکی تأمل کند، می‌بیند که در خود در جست‌وجوی سرچشمه‌ی و و تا به آن منبع و نرسد آرامش نیافته و از

- این سرچشمه، همان خداوند است که خالق همه و او که خود است و کمالات و خوبی‌هایش و ندارد هر کمال و خوبی از او سرچشمه می‌گیرد و در جهان گسترده می‌شود.

- چون روح انسان پایان‌ناپذیر است، چون روح انسان بی‌نهایت طلب است پس فقط به خدای بزرگ مقصد نهایی او می‌باشد.

- زمینه‌ی شکوفا شدن استعدادهای متنوع و انسان سیراب شدن روح پایان‌ناپذیر او می‌باشد.

- نزدیکی و تقرب به خداوند، نزدیکی و نیست، نزدیکی به خدا یک نزدیکی است، همان‌طور که دوری از او هم بدترین نوع دوری است.

- خداوند سرچشمه‌ی زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی که و را کسب کنند به خدا می‌شوند.

نکته‌ی ۱۸

پیام شعر زیر را بیان کنید:

ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟

خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد؟

ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو؟

یا آن که بر آرد گل، صد نرگس تر سازد؟

ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟

یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟

مولوی - دیوان شمس

پیام (۱) مقصود و هدف نهایی ما خداوند است.

پیام (۲) به راستی جز او چه کسی و چه چیزی می تواند برترین و اصلی ترین هدف ما باشد؟

پیام (۳) هر کس اندکی تأمل کند، می بیند که در ذات خود در جست و جوی سرچشمه‌ی خوبی ها و زیبایی هاست.

پیام (۴) تنها خداست که می تواند روح پایان ناپذیر انسان را سیراب کند.

پیام (۵) این شعر با این آیه قرابت معنایی دارد: **تَحْصِيلُ بَامَا**

نساء ۱۳۴

«مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»

تست‌ها

۱- در کدام یک از آیات زیر هدفداری خلقت آمده است؟

- (۱) مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
- (۲) فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ
- (۳) وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيبِنَا مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
- (۴) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

۲- بیت ای دوست شکر بهتر یا آن که شکر سازد خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد؟ با کدام آیه هم مفهوم است؟

- (۱) وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيبِنَا مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
- (۲) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
- (۳) فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَمَالَهُ فِي الْآخِرَةِ
- (۴) مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

۳- افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود یک تیر با چند نشان زده‌اند این معنا از کدام آیه‌ی شریفه استنباط می‌گردد؟

- (۱) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
- (۲) وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا
- (۳) مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
- (۴) وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيبِنَا مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ

۴- اولین تفاوت انسان با سایر موجودات و انسان‌ها برای انتخاب صحیح هدف‌ها نیازمند به است.

- (۱) بی‌نهایت‌طلبی - معیار و ملاک
- (۲) هدف خلقت را بشناسند و انتخاب کند - معیار و ملاک
- (۳) بی‌نهایت‌طلبی - بینش و اندیشه
- (۴) هدف خلقت را بشناسند و انتخاب کند - بینش و اندیشه

۵- پیام آیه‌ی شریفه‌ی ۲۰۰ بقره بعضی از مردم می‌گویند: خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن. ولی در آخرت بهره‌ای ندارند. چیست؟

- (۱) هدف‌های پایان‌ناپذیر همان هدف‌های اخروی هستند.
- (۲) اصل قرار گرفتن هدف‌های اخروی، مانع بهره‌مندی انسان از نعمت‌های دنیایی نمی‌شوند.
- (۳) اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند.
- (۴) اگر کسی آن‌ها را به‌عنوان هدف اصلی برگزیند و تلاش کند به هدف خود خواهد رسید.

۶- جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی انسان است و اولین گام برای حرکت انسان در مسیر است.

- (۱) نزدیکی و تقرب خدا - شناخت انسان
- (۲) عبادت خدا - شناخت انسان
- (۳) نزدیکی و تقرب خدا - شناخت خدا
- (۴) عبادت خدا - شناخت خدا

۷- جمله‌ی در خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است از کدام آیه برداشت می‌شود؟

(۱) انا هدیناهُ السَّبِيلَ اَمَّا شَاكِرًا وَاَمَّا كٰفِرًا

(۲) وَا مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضَ وَا مَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيْنَ مَا خَلَقْنَا هُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ

(۳) وَا مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَا الْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْنَ

(۴) مَنْ كَانَ يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَا الْاٰخِرَةِ

۸- این مصراع زیبای مولوی چون که صد آمد نود هم پیش ماست بیانگر
 (۱) در جایی که یک چیز جامع و دربردارنده‌ی چیزهای دیگر است.
 (۲) در جایی است که هدف‌های فرعی را اصل قرار ندهیم.
 (۳) در جایی که همه‌ی استعداد‌های متنوع انسان را دربرگیرد.
 (۴) دربردارنده‌ی اهداف اصلی و اخروی انسان باشد.

۹- پیام آیه‌ی ۲۰۱ بقره « مَنْ يَقُوْلُ رَبَّنَا اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَا فِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَا قِنَا عَذَابَ النَّارِ » عبارت است از
 (۱) اصل قرار گرفتن هدف‌های اخروی، مانع بهره‌مندی انسان از نعمت‌های دنیایی نمی‌شوند.
 (۲) برخی از هدف‌ها و دل‌بستگی‌ها پایان‌پذیر هستند و تنها پاسخگوی برخی از استعداد‌های مادی ما هستند.
 (۳) اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند.
 (۴) اگر کسی فقط این هدف‌ها را انتخاب کند در پایان ضرر و زیان آن را خواهد دید.

۱۰- این سخن امام علی (ع) ای مردم هیچ‌کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهُو کند و او را به خود وا
 نگذاشته‌اند تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد با کدام آیه‌ی شریفه ارتباط دارد؟

(۱) مَنْ كَانَ يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَا الْاٰخِرَةِ

(۲) وَا مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَا الْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْنَ

(۳) وَا نَفْسٍ وَا مَا سِوَاهَا فَالْهَمُّهَا فُجُوْرَهَا وَا تَقْوَاهَا

(۴) وَا مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضَ وَا مَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيْنَ

پایان درس اول

تحصیل باما